

DE REFORMATIE

WEEKBLAD TOT ONTWIKKELING VAN HET GEREFORMEERDE LEVEN

DIE OWE JEUGD VERNIEUWT ALS EENS ARENDS PSALM 10:3

Onder redactie van Prof. Dr K. SCHILDER, Kampen.

Medewerkers: Dr H. A. van Andel, Solo; Dr R. E. van Arkel, Utrecht; N. Baas, Amsterdam; Dr Henry Beets, Grand Rapids; Dr H. Bergema, Karoeni; Dr F. A. den Boeft, Rotterdam; Dr E. T. v. d. Born, Heemstede; Mr A. Bouman, Rotterdam; Ir B. ter Brugge, Almelo; Dr K. J. Cremer, Kampen; Mevr. W. Cremer-de Vries, Kampen; Dr R. J. Dani, Kampen; Dr A. C. Drogendijk, Dordrecht; Dr D. v. Dijk, Groningen; Drs D. J. Galle, Kampen; Mevr. G. Gillhuis-Smitskamp, Mijdrecht; Dr J. H. Hagenbeek, Zwolle; Dr J. van Herksen, Ermelo; Dr B. Holwerda, Amersfoort; A. Janse, Bigghekerke; Dr P. Jasperse, Leiden; Dr G. Keizer, De Steeg; Dr B. A. Knoppers, Amsterdam; Dr J. L. Koole, Vreeland; Dr E. D. Kraan, Vlaardingen; A. Kuiper, Utrecht; Dr J. v. d. Linden, Poerworedjo; Dr S. O. Los, 's-Gravenhage; Mevr. C. E. Th. Luijkens-Franken-Schreuder, Rotterdam; Dr F. C. Meijster, Rotterdam; G. Meima, Groningen; Dr H. Mulder, Deventer; Dr A. Ringnalda, Ermelo; P. J. Risseuw, 's-Gravenhage; C. Rijndorp, Rotterdam; A. Schilder, 's-Gravenhage; Dr G. K. Schoep, 's-Gravenhage; Dr R. Schippers, Wansword; Dr J. Smelik, 's-Gravenhage; Dr H. Smilde, Groningen; Drs H. Smitskamp, 's-Gravenhage; Dr N. Streefkerk, Wollega; D. Stroo, Bussum; J. Strikwerda, Zeist; Prof. Dr C. van Til, Philadelphia Pa.; Dr C. Veenhof, Haarlem; Drs M. B. v. 't Veer, Groningen; Dr J. Veldkamp, Hilversum; Prof. Dr D. H. Th. Vollenhoven, Amsterdam; Dr M. Vreugdenhil, Meliskerke; Dr F. de Vries, 's-Gravenhage; Dr J. de Vries, Tilburg; Dr H. J. Westerink, Leiden; Dr D. K. Wieringa, Capelle a. d. IJssel; Mr J. A. de Wilde, 's-Gravenhage; Dr S. U. Zuidema, Solo.

Alle stukken bestemd voor de Redactie zende men aan:
Prof. Dr K. SCHILDER, Vloedijk 101, Kampen.

Drukkers-Uitgevers:
OOSTERBAAN & LE COINTRE N.V., Goes.
Telefoon No. 58. — Postrekening No. 36000.

Abonnement: f2.50 per halfjaar bij vooruitbetaling.
Voor 't Buitenland f7.50 en voor Ned.-Indië f6.— per jaar.
Advertentiën: 25 ct. per regel. — Losse nummers f0.15.

INHOUD: Hoofdartikel: Iets over het Joodsche probleem, IV. — Uit de Schrift: Christus, opgestaan (Matth. 28: 15b). — Kerkelijk leven: Censuurquaestie betreffende N.S.B.- en C.D.U.-leden. Aantal professoren als adviseerende leden ter Synode. Twee betekenisvolle studies. Een belangrijk opstel, III. Levensonderhoud of behoefte? De Groote Catechismus van Zacharias Ursinus, XXXI. — Even parkeerden: De nood, ons opgelegd. — Pop. wetensch. schetsen: In Kuiper's lijn, VI. — Muzikale kroniek: De Mattheüs Passion. — Zending en Evangelisatie: De Christelijke Boodschap in een Niet-Christelijke Wereld, VI. — Stemmen uit onze kerken: „Uit de goede werken verzekerd“, IV. — Perschoon. — Boekbespreking. — Kerknieuws.

HOOFDARTIKEL

Iets over het Joodsche probleem.

IV.

De motieven voor de Jodenvervolg. I.

Wij staan hier voor een der moeilijkste vragen van het Joodsche probleem. De vraag, uit welke motieven de vijandige gezindheid tegen de Joden te verklaren is.

Het Antisemitisme toch is geen één-voudig, maar een veel-voudig, een samengesteld begrip. Het is niet uit één grondgedachte of beweegreden te verklaren. Er liggen een reeks motieven aan ten grondslag. En het opmerkelijke is, dat de verschillende motieven niet logisch uit elkander volgen, maar telkens elkander kruisen en beïnvloeden.

In eenzelfde volk komt de aversie tegen de Joden zelfs uit verschillende tegengestelde motieven voort. Prof. Dr Ph. Kohnstamm toont het duidelijk aan in zijn „Psychologie van het Antisemitisme“. De een mag den Jood niet lijden om zijn afzondering van de andere burgers, de ander om zijn aanpassingsvermogen en indringerige manieren; de een om zijn kapitalisme en speculatie, de ander om zijn socialisme en communisme; de een omdat hij er zich op verheft een zoon van Abraham te zijn, de ander omdat hij cosmopolitische allure's aanneemt; de een om zijn theïsme, zijn geloof in den eenigen, waarachtigen God, de ander om zijn atheïsme, zijn volstrekte godloochening; de een om zijn moraliteit, zijn vasthouden aan de wet der zeden, de ander om zijn immoraliteit, zijn onzedelijke leven, praktijken. Wie het Antisemitisme logisch, d.i. het eene motief uit het andere tracht te verklaren, onderneemt een vruchteloze poging. Het is geen rationeel (redelijk), maar een irrationeel (onredelijk), met de rede in strijd zijnd) probleem. Maar uit welke motieven de Jodenhaat ook voortkomt, hierin zijn alle bestrijders één, dat zij de Joden een bederf achten en samen het Antisemitisme vormen. Een logische verklaring van het Antisemitisme is dan ook onmogelijk. Om het een weinig nader te kennen, wijs ik op een viertal motieven.

Opmerkelijk, dat eerst na den wereldoorlog (1914—1918) onder al de beweegredenen het ras-motief zoo sterk op den voorgrond treedt. Nieuw is de rassenleer wel niet. Reeds een eeuw geleden had de dichter en diplomaat J. A. von Gobineau (1816—1882) er den grond van gelegd. De cultuurfilosoof H. S. Chamberlain ging er in het begin dezer eeuw mee voort in zijn veelgelezen boek: „Die Grundlagen des neunzehnten Jahrhunderts“, waarin hij het Arische rassen-element sterk propageerde. En op zijn beurt heeft Dr Dinter in zijn roman „Die Sünde wider das Blut“ de theorieën van Chamberlain onder het Duitse volk gebracht. Zoo was de bodem niet alleen bereid, maar ook het zaad van het Antisemitisme gezaaid, om langzaam te ontkiemen en bij gunstige omstandigheden snel te groeien.

Die snelle groei kwam spoedig en wel door de krenkende vernedering na den oorlog 1914—1918. Diep, tot in hart en nieren heeft het Duitse volk die nederlaag gevoeld. Gevolg was een veerkrachtige opleving van het nationalisme. En toen kwam in 1930 het geweldige boek van Alfred Rosenberg: „Der Mythos des 20sten Jahrhunderts“ (De mythe der 20ste eeuw), dat er bij het Duitse volk zoo gretig inging. Dr A. H. Edelkoort schrijft er van: „Die mythe, waaraan de 20ste eeuw moet geloven, is de mythe van het bloed, en hiermee raken wij aan het eerste motief van den strijd tegen het Jodendom, het ethnologisch motief. Het Jodendom behoort tot een ander ras, is vreemd aan het Duitse volk, dat met trots weet Germaansch te zijn, en „Ariër“ te heeten, en al ware verder niets ten ongunste van de Joden te zeggen, dan ware dit al reden genoeg voor elken rechtgeaarden Duitser, voor ieder rechtgeaarden Germaan, om hen tot het uiterste te bestrijden, want hoogste doel is de zuiverheid van het eigen, onvolprezen ras. Immers al wat leelijk en slecht is in de wereld, laat zich schrijven op rekening van den Semiet, en al wat schoon en goed is, is het werk van den Ariër.“ Vox Theologica enz. Maart 1938, p. 99.

Of wij dan alle rasverschillen willen ontkennen? Natuurlijk niet. Maar dan zou ik liever niet van ras-, maar van natie-verschillen willen spreken. Ras duidt in strikten zin alleen aan een onderscheid in de physiologische (lichamelijke) zijde van den mensch. Het begrip ras zoekt het onderscheid alleen in het uitwendige, lichamelijke: in huid, schedelbouw, kleur van het haar, lichaamsbouw, enz. Groepen van menschen, die dezelfde lichamelijke kenmerken hebben en deze eigenschappen erfelijk bezitten, behooren tot hetzelfde ras. Natie daarentegen komt van het Lat. nasci d.i. geboren worden, en duidt op afkomst, geboorte. De Joden zijn genealogisch (van herkomst) allen Semieten, terwijl Duitschers, Fransen, Engelschen, Nederlanders, hoezeer zij onderling verschillen, toch allen Japhetieten zijn. De Joden zijn onder de volken een eigen natie en zullen dat krachtens Goddelijk bestel wel blijven ook. Zij zijn een eigen type, hebben een eigen houding, een eigen gelaatsuitdrukking, eigen zeden en gewoonten. Een Jood is overal te kennen. Hij is een ander mensch, met eigen lichaamsbouw, schedelvorm, gitzwart, soms rossig en gekruld haar. Hij loopt anders, spreekt anders, handelt anders en komt op een eigen manier door de wereld. Eeuwen lang onder de volken verspreid, lost hij er zich toch niet in op. Hij leeft afzonderlijk, eet afzonderlijk, trouwt afzonderlijk en wordt zelfs op een afzonderlijk kerkhof begraven. Het eigen Joodsche grondtype blijft onder al de volken gelijk, ook al komt het onder invloed van klimaat, levenswijze en andere invloeden in de verschillende landen van Oosten en Westen wel weer anders voor.

Dat de Duitse regeering tegen de ras- en bloedvermenging met de Joden ernstig bezwaar heeft, is dan ook best te verklaren.

Geen Christen in Nederland zal een Joodsch huwelijk verdedigen. Reeds in het algemeen is er een zekere „horror naturalis“, d.i. een „natuurlijke afkeer“, die er van terughoudt. En bovendien geldt voor ieder Christen de eisch van 1 Cor. 7:39, dat men alleen mag trouwen „in den Heere“. Dr A. Kuyper keurt het ook af: „Een Joodsch huwelijk acht ik ook voor een Christen ongeoorloofd, omdat zoo diepgaand verschil in het huwelijksleven de zoo noodige harmonie in het religieuze leven en bij de opvoeding zal doen ontbreken.“ („Om de Oude Wereldzee“ I, p. 320). In het algemeen komt dan ook een huwelijk tusschen een niet-jood met een jood slechts bij uitzondering voor. Alleen een religieus totaal onverschillige zal er zich toe leenen, te eer wanneer hij op Joodsch goud belust is. Geen wonder, dat de Duitse Re-

Tweeltrië opleiding.

Noch van een prijsgeven van Universitaire, noch van een loslaten van de Seminaristische opleiding kan ook o.d. sprake zijn.

Het accoord van '08 bindt, en blijft binden, over en weer, tot tijd en wijle alle kerken saam ten deze tot een zoo goed als eenparige keuze mochten gekomen zijn.

En zoo verstaan ook wij het verlangen naar meerder eenheid niet anders dan in dien zin, dat bij het principieel behoud van beide, zoo veel broederlijk overleg vermag, de nadeelige gevolgen van dit dualisme voorkomen worden.

Dr A. KUYPER.

„De Heraut“, No. 1207, 17 Febr. 1901.

geering verdere bloedvermenging wil tegengaan. In het begin dezer eeuw was ongeveer een zesde der Joodsche huwelijken gemengd. Van 1875—1900 waren 60.880 zuiver-Joodsche en 7804 gemengde Joodsche huwelijken gesloten. In 1901 bedroeg het voor heel Duitschland 638. Zie „Om de Oude Wereldzee“ I, p. 254. Ons bezwaar gaat dan ook alleen tegen het wettelijk verbod der Duitse regeering. Huwelijken tusschen „Ariërs“ en „Joden“ zijn streng verboden en worden wettelijk gestraft. Maar die macht komt volgens Christelijke beginselen aan geen overheid toe. Geen wettelijke dwang, maar zedelijke en geestelijke opvoeding moet er voor bewaren. En nog minder mag een regeering de Joden vervolgen en verdrijven om verdere vermenging onmogelijk te maken.

Wel hebben wij bezwaar tegen de geweldige overdrijving van de rassen-leer. Wij bedoelen dit, dat men uit de somatische, lichamelijke eigenschappen de zedelijke en geestelijke meerderwaardigheid van een volk, bijv. het Duitse volk, afleidt. Volgens kenners zijn er geen volkomen rassen-reine volken. In alle rassen komen kruisingen voor. Men overdrijft wanneer men uit een afwijkende huidkleur besluit, dat zoo iemand tot een ander ras behoort. Zulk een overdrijving voert tot rasverheerlijking. Drs Jac. van Nes wijst in „Arja“, Nov. '38, p. 11, op het voorbeeld van Hans Günther in diens „Rassenkunde des jüdischen Volkes“, p. 160 v. Van David lezen wij in 1 Sam. 16:12, dat „hij roodachtig, mitsgaders schoon van oogen en schoon van aanzien was“. Hans Günther neemt dit woord „roodachtig“ als „roodharig“ en zegt dan, dat dit een „Nordische“ inslag onderstelt. Zoo tracht men met zijn rassenleer de Schrift te vervalschen en aan de Joden hun grooten held David te ontrooven. Terecht heeft men dan ook van „Rassen-waanzin“ gesproken.

Een volgend motief voor den strijd tegen de Joden ligt in de overwegende positie, die zij in den handel, het geld- en bankwezen innamen. Dr Edelkoort noemt dit het economisch motief. De ernstige grief was, dat zij zich niet slechts aan verkeerde, maar zelfs aan gewetenloze praktijken schuldig maakten.

Van huis uit waren zij geen handelsvolk. Dat zijn zij eerst geworden in de Ballingschap. Opmerkelijk is nu, dat zij in verschillende landen van Europa ook als handelsvolk zulk een overwegende positie innamen en nog innemen. Dit bewijst hun intellect, hun meerdere geestesgaven. En daarvan hebben zij ten nadeele van het volk maar al te vaak misbruik gemaakt.

Menigeen heeft in het klein al ervaren, dat de Jood hem te goochelen, te slim af was. En dat wekte dan wrevel tegen zijn handigheid. Een enkel voorbeeld. Een dorpsgeenoot had een Jood een dienst bewezen, toen deze met zijn kar niet voort kon. De Jood had hem bedankt en toegezegd, dat hij daarvoor een dubbeltje te goed had. Toen deze bij gelegenheid hem daaraan herinnerde, antwoordde de Jood heel handig: ik heb gezegd, dat je het dubbeltje te goed had, en als ik 't je nu geef, heb je het niet meer te goed! Een echt truce, waarmee menige Jood zoo handig is en